

УДК 81'42:811.161.2

DOI: 10.32626/2309-7086.2026-23.53-61

Наталія Кондратенко

ORCID 0000-0002-9589-7716

доктор філологічних наук, професор,

завідувач кафедри прикладної лінгвістики

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

kondr_nat@ukr.net

«МОВЧАННЯ» ЯК КОНФЛІКТНА СТРАТЕГІЯ КОМУНІКАТИВНОЇ ПОВЕДІНКИ МОВЦЯ ТА АДРЕСАТА В ДИСКУРСІ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ

У статті представлено аналіз комунікативної поведінки користувачів соціальних мереж конфліктному спілкуванні. В аспекті лінгвопрагматичного підходу розглянуто вибір комунікативної стратегії мовчання мовцем та адресатом, а також реалізацію цієї стратегії в письмовому мовленні. Комунікативний конфлікт визначено як тип взаємодії, протилежний до кооперації, з притаманною його учасникам агресивною вербальною поведінкою. Мета наукової розвідки – схарактеризувати комунікативну стратегію мовчання в конфліктній взаємодії в дискурсі соціальних мереж та виокремити основні комунікативні тактики і мовні засоби її реалізації. Об'єктом дослідження є конфліктна взаємодія в дискурсі соціальних мереж, а предметом – лінгвопрагматичні та мовні засоби її реалізації. Основним методом дослідження обрано лінгвопрагматичний аналіз, дискурс-аналіз і функційний аналіз. Матеріалом для аналізу послугували коментарі до дописів в українськомовному сегменті соціальної мережі Facebook за 2025 рік. Загалом проаналізовано понад 1000 коментарів. Визначено, що комунікативна стратегія мовчання має особливості реалізації залежно від того, представлена вона в поведінці мовця чи адресата. Мовець як виразник ініціативної комунікативної ролі реалізує комунікативні тактики, скеровані на переривання комунікації, – «затикання рота» та ігнорування співрозмовника. Адресат, виступаючи у позиції відповідної реакції, реалізує комунікативні тактики відмови від спілкування та коригування поведінки співрозмовника. На підставі цього виокремлено тактики в межах стратегії мовчання та схарактеризовано вербальні і невербальні засоби їх репрезентації в дискурсі соціальних мереж. Доведено, що обидві моделі поведінки – мовця та адресата – характерні для комунікативного конфлікту та представлені в соціальних мережах у мовленнєвому жанрі коментарів.

Ключові слова: соціальна мережа, комунікативна стратегія, комунікативна тактика, комунікативний конфлікт, комунікативна поведінка, дискурс.

Постановка проблеми. Феномен мовчання як комунікативної стратегії набуває особливого значення під час конфліктної комунікативної взаємодії, що не передбачає спільної мети спілкування. Комунікативні інтенції учасників конфлікту не лише не корелюють між собою, а й здебільшого є протилежними, що призводить до порушення правил спілкування, зокрема принципів кооперації, а також до асиметрії комунікативних статусів. На мовному рівні конфлікт пере-

© Наталія Кондратенко, 2026

Стаття опублікована на умовах відкритого доступу за ліцензією CC BY-NC-ND 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>)

важно реалізований на лексико-граматичному рівні: використання стилістично зниженої лексики, інвектив, граматичних «ти»-форм, відповідної інтонації. На лінгвопрагматичному рівні конфлікт передбачає залучення конфронтаційних комунікативних стратегій дискредитації, приниження, ігнорування тощо. Серед тактик конфліктних стратегій поширеними є вербальна агресія, висміювання, образи тощо. Загалом це характерно для інтерактивної комунікативної взаємодії, утім, конфліктне спілкування, що здійснюється опосередковано в соціальних мережах має певні особливості. Крім виокремлених вище комунікативних стратегій і тактик, у дискурсі соціальних мереж наявні різні механізми реагування на агресивну поведінку комунікантів, серед яких чільне місце належить такій комунікативній позиції, яку визначаємо як стратегію мовчання.

Мета статті – схарактеризувати комунікативну стратегію мовчання в конфліктній взаємодії в дискурсі соціальних мереж та виокремити основні комунікативні тактики і мовні засоби її реалізації.

Об'єктом дослідження є конфліктна взаємодія в дискурсі соціальних мереж, а предметом – лінгвопрагматичні та мовні засоби її реалізації.

Матеріалом для аналізу послугували коментарі до дописів в українськомовному сегменті соціальної мережі Facebook за 2025 рік. Загалом проаналізовано понад 1000 коментарів.

Методи дослідження зумовлені поставленою метою та спираються на лінгвопрагматичний підхід до аналізу мовних явищ. Для характеристики особливостей спілкування в соціальних мережах застосовано дискурс-аналіз та прагматичний аналіз, а для безпосереднього аналізу мовчання як комунікативної стратегії залучено інтенційний аналіз та елементи компонентного і мовностилістичного аналізу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Комунікативна взаємодія як основний об'єкт дослідження лінгвістичної прагматики окреслена у працях Г. П. Грайса, який сформулював основний принцип спілкування та визначив кооперація як домінуючий, хоч і значною мірою ідеалізований тип взаємодії між мовцем та адресатом, виокремивши чотири базових принципи: максими якості, кількості, релевантності та способу [10]. Порушення цих принципів призводить до виникнення конфлікту, що переважно інтерпретують як цілком природну комунікативну поведінку (Л. Білоконенко, Н. Войцехівська, М. Малишева, С. Нерян, Л. Славова, Л. Швелідзе та ін.), характеризуючи конструктивний і деструктивний конфлікти. Комунікативна взаємодія передбачає актуалізацію стратегічного аспекту, тобто усвідомленої комунікативної поведінки її учасників, що вказує на наявність певних схем, векторів чи напрямів у виборі комунікативної поведінки, що отримали назву комунікативних стратегій. Це питання ґрунтовно висвітлено в наукових розвідках Т. ван Дейка і Т. Кінча [9], А. Белової [1] та ін. А. Корольова подає дефініцію комунікативної стратегії як «певну схему дій у рамках комунікативного процесу, що визначає вибір мовних засобів і способів вираження змісту, безпосередньо пов'язаного з досягненням мети» [4, с. 84]. Комунікативні стратегії, характерні для конфліктної взаємодії, визначають відповідно як конфліктні (Л. Білоконенко), конфронтаційні (А. Корольова), диз'юнктивні (Л. Чайка) тощо. Комунікативний конфлікт реалізований у різних типах дискурсу за допомогою комунікативних стратегій, серед яких основними вважають: дискредитації, погрози, вербальної агресії тощо. Серед тактик виокремлюють «заперечення, протиставлення,

уникнення, перебивання, мотивування незгоди, емоційного впливу тощо» [5, с. 143]; «незгоди, дискредитації і тролінгу» [7, с. 196] тощо. Утім, невербальні засоби комунікативної взаємодії здебільшого актуалізовано в розмовному мовленні чи під час його відтворення в художньому дискурсі. Натомість у соціальних мережах мовчання також є однією зі стратегічних ліній поведінки комунікантів, проте воно має специфічні засоби репрезентації.

З огляду на це мовчання постає в аспекті лінгвопрагматики як один з різновидів мовленнєвих актів, що «містить певну комунікативну інтенцію та здійснює вплив на співрозмовника», проте «акт мовчання не має локуції» [8, с. 222]. Мовчання як відповідь здебільшого інтерпретується співрозмовником або як згода (мовчазна згода, відсутність заперечення), або як ігнорування співрозмовника. У центрі нашої уваги – мовчання як свідомо комунікативна поведінка, тобто комунікативно значуще мовчання, що має відповідно семіотичну маркованість у мережевому дискурсі: «У розумінні мовчання як соціального феномена відбувається зміщення акцентів зі звукового боку на змістовий. Мовчання в соціальній комунікації не передбачає відсутності усного мовлення, тобто говоріння; соціальне мовчання – це відсутність публічного голосу, це наявність мовчазних лакун, зумовлених культурно-історичними обставинами» [3, с. 44]. Мовчання як обрана стратегія передає особливу семантику та має прагматичний ефект, зокрема у спілкуванні в соціальних мережах.

Виклад основного матеріалу. Дискурс соціальних мереж (соціальних медіа) виокремлюємо як один з виявів мережевого дискурсу, що характеризується інтерактивністю, віртуальністю, анонімністю, дистанційністю тощо. Характер спілкування в соціальних мережах має як персональний, так і інституційний характер, що дає змогу уналежнити його до обох дискурсивних типів. Завдяки тому, що інтеракції в соціальних мережах мають переважно вербальний або іконічний характер (напр., використання емодзі), обрання стратегії мовчання у спілкуванні завжди має певну семіотичну маркованість. Передусім ця маркованість є вербальною, і в цьому полягає парадокс, оскільки для вираження мовчання в мережевому дискурсі необхідно використати одну із семіотичних систем, переважно вербальну. На думку Н. Войцехівської, «мовчання як «не-мовлення» не просто вказує на кінець мовленнєвого акту і позначає його «німу» частину, коли не утворюються звуки, а є само по собі свідомим багатофункціональним комунікативним актом, який не обов'язково має бути опозиційним до мовлення» [2, с. 4]. Комуніканти оголошують про небажання спілкуватись або комунікативно значуще мовчання за допомогою вербальних знаків, напр.: *Не бажано продовжувати розмову; На цьому все; Розмову завершено; Нема про що з тобою говорити* тощо. Далі інтеракція не має продовження, оскільки один з учасників дотримується комунікативної стратегії мовчання. Якщо ж мовець загалом не відповідає, не окреслюючи вербально обраної стратегії мовчання, то його поведінка може бути інтерпретована як відсутність технічної або фізичної можливості дати відповідь, а не як певна стратегічна схема. У соціальних мережах відсутність вербальної реакції, тобто комунікативно значуще мовчання може бути представлено в мовленнєвому жанрі коментарів за допомогою функції відповіді конкретній особі (наявності тегів) без жодних висловлювань або використання будь-яких знакових систем.

Варто зазначити, що в сучасній українській мові віддієслівний іменник «мовчати» має такі значення: «1. Дія і стан за знач. Мовчати. 2. Відсутність

чиїх-небудь прилюдних виступів, друкованих творів, листів, повідомлень і т. ін. у який-небудь період. 3. Відсутність яких-небудь звуків; повна тиша» [6]. Основним прямим значенням є віддєслівне утворення: Мовчати – «1. Нічого не говорити (у 2 знач.). 2. Не розказувати, не говорити про кого-, що-небудь; зберігати в таємниці. 3. Не видавати звуків, не порушувати тиші. 4. перен. Не давати про себе знати; не виявлятися (про почуття, переживання і т. ін.). 5. Не висловлювати відкрито своєї думки, не діяти, не втручатися в що-небудь. 6. перен. Покірно терпіти, зносити що-небудь» [6]. Обидві словникові дефініції фіксують на периферії семантики. Близьче до ядерної частини лексичного значення фіксуємо тлумачення мовчання як відсутності виступів, творів, повідомлень тощо. І саме таке розуміння є релевантним для розуміння мовчання як стратегії комунікації в дискурсі соціальних мереж, що не передбачає обміну на звуковому рівні. Учасники обговорення обмінюються друкованими повідомленнями, що поєднують вербальні та невербальні складники.

Натомість інтерактивність спілкування, незважаючи на його дистантний характер і високий ступінь анонімності учасників, має виражений прагматичний складник, що передбачає вибір стратегії взаємодії мовця та адресата. Розглянемо специфіку поведінки кожного з комунікантів з огляду на послугова-нуван стратегією мовчання у мережевому спілкуванні.

Комунікативна поведінка мовця.

Мовець є ініціатором комунікативної взаємодії, він задає тему та напрямок розмови, переважно керує спілкуванням в аспекті зміни теми та вибору реєстрів і стилістики мовлення. У соціальних мережах комунікативна поведінка мовця насамперед представлена у дописах та ініціальних коментарях: у такий спосіб задано тему обговорення і «вмонтовано» в текст діалогічні маркери. Мовець часто провокує обговорення, свідомо порушує тригерні теми і в такий спосіб розбухує аудиторію. Сам його комунікативна поведінка демонструє скерування на конфлікт, і це передбачає вибір відповідних стратегій і тактик (дискредитації, звинувачення, провокації, маніпуляції тощо). Мовчання в цьому разі виступає як апеляція до адресата: мовець не дає співрозмовникові відповідати, перериває його та зупиняє взаємодію. Зважаючи на це, виокремлюємо комунікативні тактики «затикання рота» та ігнорування.

1. Заклик до мовчання чи переривання комунікації називасмо **тактикою «затикання рота»**, оскільки мовець висловлює свою позицію в дописі чи коментарі, але не прагне вислухати реакцію адресата, напр.: *У мене нема сил на те, що тут почнеться, тому я просто напишу і закрию коментарі* (М. Тульчинська, Facebook, 21.12.2025); *Просто перестаньте писати* (Н. Петрова, Facebook, 09.07.2025).

Тактика «затикання рота» реалізується насамперед через зневажливі коментарі такого типу: *Раніше тільки мама знала, що ти ідіот, а тепер і соцмережі; Іноді краще жувати, ніж говорити; Заберіть хтось у нього телефон; Пропоную на цій чудовій ноті припинити дискусію; Мені нема про що більше спілкуватися з хворою людиною. До побачення! Завдяки тому, що мовець ініціює спілкування, за алгоритмами соцмереж він і має права модератора, тобто може видаляти коментарі або навіть учасників дискусії (блокування). Переважно це агресивна комунікативна поведінка мовця, який її відкрито декларує, напр.: *Я баню всіх, хто мені не подобається. Це ж соцмережі, навіть до давати людині можливість вдруге написати мені щось неприємне? Я баню на**

перший. І всім дуже раджу (А. Сарнацька, 21.11.2025). Блокування співрозмовників, як і видалення коментарів є тактикою стратегії мовчання, ініційованою мовцем, та маркером конфліктної взаємодії.

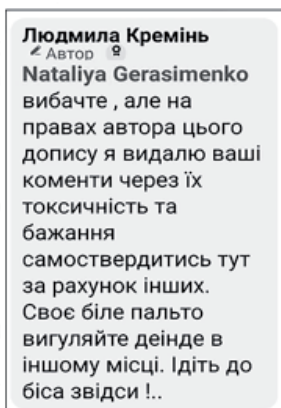

Рис. 1.

У цьому випадку мовчання для адресатів є вимушеним, оскільки воно зумовлено заборонами з боку мовця. До того ж вердикт мовця є остаточним і не передбачає будь-яких пояснень чи відповіді з боку адресата, а мовець може як пояснити свої дії, так і лишити їх без коментарів. Це актуалізує комунікативний конфлікт, оскільки вказує на несиметричні, непаритетні відносини мовця та адресата.

2. Другою комунікативною тактикою з боку мовця є *ігнорування співрозмовника*. Ця тактика має різні форми вияву, серед яких поширеним є відсутність прямого звернення до адресата. Натомість використовують граматичні форми 3-ої особи, напр.: *Цікаво, що і кому намагалася довести авторка допису*) (Н. Маркова, 24.07.2025). У таких випадках відсутнє тегування співрозмовника, мовець у коментарі звертається до аудиторії загалом, а не до безпосереднього адресата (в цьому випадку – до авторки основного допису). При цьому оцінка допису чи коментаря є зневажливою, негативною, дискредитувальною з апеляцією до інших комунікантів з униканням прямої інтеракції з тим, про кого йдеться в коментарі.

Також мовець часто витримує часову паузу між коментарями, ігноруючи адресата. У цьому разі на вимогу співрозмовника може бути надано пояснення щодо вибору комунікативної стратегії мовчання.

Тактика ігнорування представлена в останній репліці мовця (нік – Мартин Якуб), який пояснює своє мовчання після запитання співрозмовника через певний час. Мовець декларує своє небажання спілкуватись відсутністю доцільності, спираючись на свої оцінки висловлювань адресата. Ігнорування через мовчання є цілком свідомим, воно представлено як відмова від комунікативної взаємодії.

Ігнорування в мережевому дискурсі може бути виражене вербально за допомогою висловлень такого типу: *З тобою не розмовляють; Вашої думки не питали; Кому ти цікавий?* тощо. Також ігнорування представлено у коментарях, де свідомо не позначають мовця і не відповідають на його питання чи репліки.

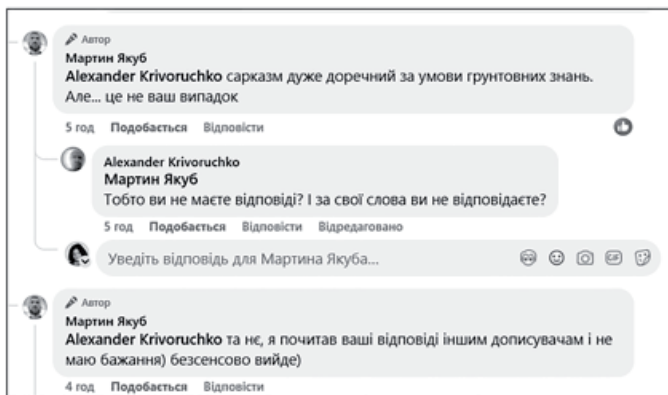

Рис. 2.

Комунікативна поведінка адресата.

Комунікативна стратегія мовчання у поведінці адресата здебільшого є реакцією на поведінку мовця: якщо співрозмовник не бажає вступати в конфлікт, спровокований мовцем, він декларує небажання спілкуватись. Для адресата мовчання часто є єдиною можливою стратегією поведінки, оскільки активна участь у деструктивному конфліктному спілкуванні спричиняє подальше розгортання конфлікту. Мовець, отримуючи очікувані негативні реакції, зокрема, якщо саме це і є метою взаємодії, вдається до маніпуляції. Більше того, для мережевого дискурсу загалом характерна стратегія тролінгу, що ґрунтується на провокації та маніпуляції. Зважаючи на це, стратегія мовчання є реакцією на вербальну агресію або тролінг. Серед тактик поведінки адресата виокремлюємо відмову від спілкування та коригування поведінки співрозмовника.

3. **Тактика відмови від спілкування** представлена вербально висловлюваннями: *Не бажано відповідати; Не хочу продовжувати розмову; Далі не беру участі в розмові; Розмову закінчено* тощо. Адресат у відповідь на допис або коментар іншого учасника дискусії декларує неможливість чи небажання продовжувати діалог.

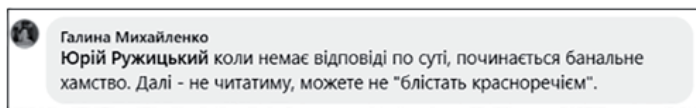

Рис. 3.

Наведений приклад містить формулювання причини такої поведінки адресата, а саме конфліктне спілкування, ініційоване мовцем. У разі наявності вербальної агресії, приниження, звинувачень адресат вдається до комунікативної тактики відмови від спілкування. Здебільшого адресат, негативно реагуючи на конфлікт чи провокації з боку мовця, пояснює свою інтенцію перервати спілкування. Мовчання тут не лише комунікативно значуще, а вербально виражене.

Окрім вербалізації комунікативного наміру адресата – небажання продовжувати взаємодію, у дискурсі соціальних мереж також активно використовують емодзі для невербальної репрезентації відповідної реакції.

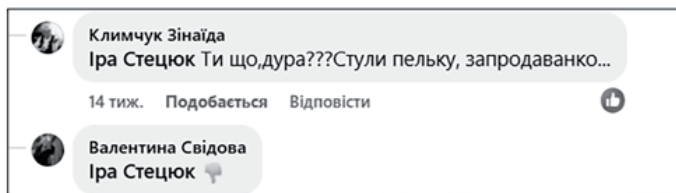

Рис. 4.

Крайнім виявом цієї тактики є тегування співрозмовника без надання відповіді як у вербальній, так і в невербальній формі. Тут ідеться не про тактику ігнорування, а саме відмови від спілкування, оскільки вона не ініційована мовцем, а є відповідною реакцією адресата.

4. **Тактика коригування поведінки співрозмовника** ґрунтується на прагненні адресата дотримуватись правил кооперативної комунікативної поведінки. З огляду на порушення цих правил з боку інших учасників взаємодії комунікант-адресат розцінює спілкування як ненормативне, що потребує актуалізації та виправлення. Висловлюваннями, що репрезентують тактику коригування поведінки співрозмовника, є такі: *Вибирайте слова; Дотримуйтеся правил комунікації / ввічливості; Думайте, що ви пишете; Такі висловлювання є неприпустимими* тощо. Учасники мережевого дискурсу здебільшого дотримуються принципу кооперації, але зауваження щодо комунікативної поведінки часто стосуються лише максими способу вираження. Переважно фіксуємо застосування цієї тактики між коментаторами в разі трактування поведінки когось з учасників як неприйнятної.

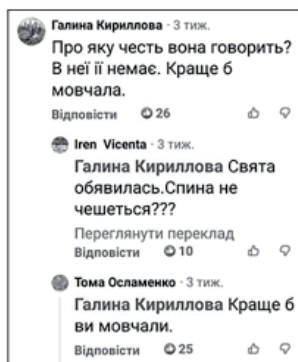

Рис. 5.

У цьому прикладі два коментаря у відповідь на коментар комуніканта (нік – Галина Кириллова) містять зауваження щодо комунікативної поведінки першого. Перший коментар оцінений іншими учасниками спілкування в соціальній мережі як такий, що не відповідає правилам комунікативної взаємодії, тому адресати-коментатори висловлюють своє обурення і закликають співрозмовницю замовчати. Вербалізація таких директив може бути як м'якою, ввічливою, так і категоричною, із застосуванням конфліктних стратегій і тактик.

Висновки. Мережевий дискурс демонструє конфлікт як один із типів комунікативної взаємодії, для якого характерна стратегія мовчання – лінія поведінки,

що передбачає уникнення чи переривання комунікативної взаємодії у вербальній чи невербальній формі. Комунікативна стратегія мовчання має відмінності в реалізації залежно від того, представлена вона в поведінці мовця чи адресата. Мовець як виразник ініціативної комунікативної ролі реалізує комунікативні тактики, скеровані на переривання комунікації, – «затикання рота» та ігнорування співрозмовника. Адресат, виступаючи у позиції відповідної реакції, реалізує комунікативні тактики відмови від спілкування та коригування поведінки співрозмовника. Кожна із зазначених тактик має вербальні та невербальні засоби вираження. Обидві моделі поведінки – мовець та адресата – характерні для комунікативного конфлікту та представлені в соціальних мережах у мовленнєвому жанрі коментарів.

Список використаних джерел і літератури:

1. Белова А. Д. Комунікативні стратегії і тактики: проблеми систематики. *Мовні і концептуальні картини світу*. 2004. Вип. 10. С. 11–16.
2. Войцехівська Н. К. Мовчання як комунікативно значущий знак у конфліктному діалогічному дискурсі. *Вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія філологічна*. 2014. Вип. 8. Т. 2. С. 4–7.
3. Гладкович М. С. Соціальне мовчання в комунікативному аспекті. *Закарпатські філологічні студії*. 2022. Вип. 26. Т. 1. С. 43–47.
4. Корольова А. В. Стратегії і тактики комунікативної поведінки учасників спілкування в ситуації конфлікту. *Studia-Linguistica*. 2008. Вип. 1. С. 48–53.
5. Левчик Ю. І. Поняття комунікативної стратегії і тактики поведінки в конфліктних ситуаціях. *Вісник Львівського державного університету безпеки життєдіяльності*. 2010. № 4. С. 141–145.
6. Тлумачний словник української мови в 20-ти томах. URL: <https://sum20ua.com/>
7. Швелідзе Л. Д. Мовні засоби реалізації комунікативних стратегій у дискурсі соціальних мереж (на матеріалі української та англійської мов): дис. ... канд. філол. наук. Вінниця. 2021.
8. Яремко М. В. Мовчання у мовленнєвій комунікації. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія: Філологічна*. 2012. Вип. 23. С. 221–223.
9. Dijk T. A. van, Kintsch W. *Strategies of Discourse Comprehension*. N. Y.: Academic Press, 1983.
10. Grice H. P. *Logic and conversation*. Cole P., Morgan J.L. (Ed). *Speech Acts, Syntax and Semantics*. New York, 1975. Vol. 12. P. 41–58.

References:

1. Belova, A. D. (2004). *Komunikatyvni stratehii i taktyky: problemy systematyky [Communicative strategies and tactics: Problems of systematization]*. *Movni i kontseptualni kartyny svitu*. Vol. 10. P. 11–16. (in Ukr.).
2. Voitsekhivska, N. K. (2014). *Movchannia yak komunikatyvno znachushchyi znak u konfliktnomu dialohichnomu dyskursi [Silence as a communicatively significant sign in conflict dialogical discourse]*. *Visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universyetu. Seriya: Filolohichna*, Vol. 8 (2). P. 4–7. (in Ukr.).
3. Hladkovych, M. S. (2022). *Sotsialne movchannia v komunikatyvnomu aspekti [Social silence in the communicative aspect]*. *Zakarpatski filolohichni studii*. Vol. 26 (1). P. 43–47. (in Ukr.).
4. Korolova, A. V. (2008). *Stratehii i taktyky komunikatyvnoi povedinky uchasnykiv spilkuvannia v sytuatsii konfliktu [Strategies and tactics of communicative behavior of interlocutors in conflict situations]*. *Studia-Linguistica*. Vol. 1. P. 48–53. (in Ukr.).
5. Levchik, Yu. I. (2010). *Poniattia komunikatyvnoi stratehii i taktyky povedinky v konfliktnykh sytuatsiakh [The concept of communicative strategy and tactics of be-*

- havior in conflict situations]. *Visnyk Lvivskoho derzhavnogo universytetu bezpeky zhyttiediialnosti*. Vol. 4. P. 141–145. (in Ukr.).
6. Tlumachnyi slovnyk ukraïnskoi movy v 20-ty tomakh [Explanatory dictionary of the Ukrainian language in 20 volumes]. URL: <https://sum20ua.com/> (in Ukr.).
 7. Shvelidze, L. D. (2021). Movni zasoby realizatsii komunikatyvnykh stratehii u dyskursi sotsialnykh merezh (na materialy ukraïnskoi ta anhliiskoi mov) [Linguistic means of implementing communicative strategies in social media discourse (based on Ukrainian and English languages)] (Candidate's thesis). Vinnytsia. (in Ukr.).
 8. Yaremko, M. V. (2012). Movchannia u movlennivii komunikatsii [Silence in speech communication]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiia»*. Seriya: *Filolohichna*. Vol. 23. P. 221–223. (in Ukr.).
 9. Dijk, van T. A., & Kintsch, W. (1983). *Strategies of discourse comprehension*. New York: Academic Press. (in Eng.).
 10. Grice, H. P. (1975). Logic and conversation. In P. Cole & J. L. Morgan (Eds.), *Speech acts (Syntax and Semantics)*. New York. Vol. 12. P. 41–58. (in Eng.).

Nataliia Kondratenko

«SILENCE» AS A CONFLICT STRATEGY OF THE SPEAKER'S AND ADDRESSEE'S COMMUNICATIVE BEHAVIOR IN SOCIAL MEDIA DISCOURSE

The article presents an analysis of the communicative behavior of social media users in situations of conflict interaction. Within the framework of a linguopragmatic approach, the study examines the selection of the communicative strategy of silence by both the speaker and the addressee, as well as the realization of this strategy in written discourse. Communicative conflict is defined as a type of interaction opposed to cooperation and characterized by aggressive verbal behavior of its participants.

The aim of the research is to characterize the communicative strategy of silence in conflict interaction within social media discourse and to identify the principal communicative tactics and linguistic means of its realization. The object of the study is conflict interaction in social media discourse, while the subject comprises the linguopragmatic and linguistic means of its implementation. The main research methods include linguopragmatic analysis, discourse analysis, and functional analysis.

The empirical material consists of comments on posts in the Ukrainian-language segment of the social networking platform Facebook published in 2025. In total, more than 1,000 comments were analyzed.

The findings demonstrate that the communicative strategy of silence reveals specific features depending on whether it is manifested in the behavior of the speaker or the addressee. The speaker, acting as the initiator of communication, implements communicative tactics aimed at interrupting communication, such as «silencing» the interlocutor and ignoring them. The addressee, occupying a responsive position, realizes tactics of withdrawal from communication and behavioral correction of the interlocutor. On this basis, the study identifies the tactics within the strategy of silence and characterizes their verbal and non-verbal means of representation in social media discourse. It is argued that both behavioral models – those of the speaker and the addressee – are typical of communicative conflict and are represented in social media within the speech genre of comments.

Key words: social media, communicative strategy, communicative tactic, communicative conflict, communicative behavior, discourse.

Отримано: 04.01.2026 р.

Прийнято до друку після рецензування: 07.03.2026 р.

Опубліковано: 25.05.2026 р.